

BEST PRACTICE SMITTEBESKYTTELSE

Begræns
smittespredning
ved indsættelse af
småkalve.
[Se også video](#)

FOTO FRA SEGES VIDEOFILM OM KVÆGBRUG.
LandbrugsInfo.dk > Kvæg > Film > Smittebeskyttelse

3. GIV SLAGTEKALVEN DEN BEDSTE START

1. Hav en god indsættelsesstrategi, som reducerer smitteveje og sænker stressniveauet hos kalvene. Før indsætning skal boksen være vasket med basisk sæbe og desinficeret. Sørg for lånetøj og -støvler, hvis det er nødvendigt, at vognmanden kommer i stalden.
2. Etabler stabile hold ved indsættelse. Kalvene skal være af cirka samme størrelse og blandes mellem færrest mulige besætninger. Der skal være mindst 3,5 m² pr. kalv og en holdstørrelse på højst 6-8 dyr.
3. Faste vægge mellem boksene giver mulighed for vask og reducerer risikoen for smitte via kontakt eller gødning. Drikkekop, høhæk, foderkrybbe og sutteautomater må ikke deles mellem hold af kalve. Boksen skal være ren og velstrøet, så kalvene ligger varmt.
4. Hav fast plads til strøelse, redskaber og evt. maskiner. Undgå, at redskaber og andet udstyr anvendes hos forskellige aldersgrupper. Vask hænder og støvler, når du går til nyt staldafsnit. Etabler hhv. en ren og en beskidt vej.
5. Isolér syge dyr hurtigst muligt. Det er vigtigt med god hygiejne mellem håndtering af raske og syge dyr. Håndter raske dyr før syge.
6. Håndter de yngste dyr først. Flyt kun kalvene én vej efter fastlagt plan. Skær ned på antallet af flytninger og sammenblandinger af kalve.
7. Skab god forståelse for indsættelsesstrategien blandt ansatte: Tavle til informationer, observationer, klare procedurer.
8. Undgå forurening med gødning på rene, interne veje. Rengør forurenede områder. Kørsel med mælkevogn må kun ske på rene veje.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Side 1/2

BEST PRACTICE

SMITTEBESKYTTELSE

Pkt. Supplerende kommentarer

1. God smittebeskyttelse starter allerede ved modtagelsen af kalvene. Sunde kalve betyder færre omkostninger og bedre tilvækst. For at sikre sunde slagtekalve og dermed indtjening, er et højt smittebeskyttelsesniveau i besætningen vigtigt. Reducer derfor smitteveje og stressniveau hos kalvene. God hygiejne, belægningsgrad og gode arbejdsrutiner er vigtige indsatsområder.
2. Småkalvene, der ankommer til besætningen, er sårbare og meget modtagelige overfor smitte. Smitteoverførsel kan begrænses ved hensigtsmæssig indretning af kalvebokse. Det er vigtigt at begrænse holdstørrelsen. Jo højere belægningsgrad desto flere smitteveje og desto højere hygiejneniveau kræves. Sørg for, at kalvene udsættes for mindst mulig stress. Stress belaster kalvens immunsystem og gør dermed dyret mere modtagelig for smitte. Flytning af dyr, høj belægningsgrad, nyt foder, dyr ind og dyr ud af hold stresser dyrene og bør begrænses.
3. Kalvebokse skal være adskilt fra andre staldanlæg, kørselsveje, vaskeplads og gødning. Rengøring og desinfektion skal ske mellem hold. Husk handsker, hvis kalven skal have assistance til at lære at drikke.
4. Hold et højt hygiejneniveau. Både vaskeplads og desinfektionsplads skal væk fra dyr, foder og rene, interne kørselsveje. Undgå, at redskaber og andet udstyr flyttes mellem/anvendes til forskellige aldersgrupper. Etabler mulighed for hånd- og støvlevask (varmt vand og sæbe) samt evt. omklædningsrum.
5. Syge dyr skal hurtigst muligt i sygeboks. Syge kalve skal passes godt, skab derfor gode rutiner omkring håndtering af syge dyr.
6. Flytninger/holdskifte stresser dyrene. Skær ned på antallet af flytninger. Hav stabile hold, der ikke flyttes rundt i stalden, det er god smittebeskyttelse, og der spares arbejdstid. Skab gode flytningsprocedurer, brug evt. et oversigtskort. Flyt kun én vej efter nøje fastlagt plan. Ældre og yngre dyr skal have mindst mulig kontakt. Tag aldrig en ældre kalv tilbage – kun fremad.
7. Smittebeskyttelse handler også om gode rutiner og skal være en del af de daglige arbejdsgange. Skab god forståelse blandt ansatte ved hjælp af tavler til fx informationer, observationer og faste procedurer. Find løsninger, der gør det nemt at gøre det rigtigt omkring hygiejne, transport, besøgende og personale.
8. Sørg for klare regler for kørselsveje – intern og ekstern trafik. Undgå forurening af rene, interne kørselsveje, foder og områder med dyr. Mælkevogne må kun køre på rene veje. Rengør forurenede områder efter gødningshåndtering. Transportvejen må ikke krydse gårdens interne trafik.